

Dönü?ümcü Ö?retim Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Dönü?ümcü Ö?retim Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20163>

Özet

Dönü?ümcü Ö?retim Ölçe?i, transformasyonel liderlik teorisinin e?itim ortamlar?na uyarlanm?? prensiplerini ölçmek amacıyla geli?tirilmis? bir psikometrik araçtır. Bu çal??ma, ölçe?in Türkçeye uyarlanmas? sürecini ve psikometrik özelliklerinin incelenmesini kapsamaktadır. Yapılan uyarlama çal??mas? sonucunda, ölçe?in 4 alt boyut ve 16 maddeden olu?tu?u do?rulanm??, yüksek düzeyde güvenilirlik ve güçlü yap?sal geçerlik sergiledi?i tespit edilmiştir. Ölçek, e?itmcilerin ö?rencileri motive etme, entelektüel olarak uyarma ve onlara bireysel ilgi gösterme düzeylerini de?erlendirmek için sağlam bir araç sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Dönü?ümcü Ö?retim, Ö?retim Ölçe?i, Ölçek Uyarlama, Yap?sal Geçerlik, Güvenirlik, E?itim Psikolojisi, Transformasyonel Liderlik

Yazarlar

Y?ld?r?m S., Yüksel, Y., Bilgin, E., Y?ld?z, A., Akyar, Ö. Y., Koruç, Z.

Amaç

Dönü?ümcü Ö?retim Ölçe?i'nin temel amacı, orijinal formunun Türk kültürüne ve diline uygunlu?unu test etmek ve e?itim alanında kullan?ma sunmaktır. Bu uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türkçe konu?an popülasyonlarda transformasyonel ö?retim davran??lar?n? güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçbildi?ini göstermeyi hedeflemiştir.

Ölçek, özellikle yüksekö?retim veya genel e?itim ba?lam?nda, ö?retim elemanlar?n?n veya ö?retmenlerin sergiledi?i dönü?ümcü davran??lar? (idealize etki, ilham veren motivasyon, entelektüel uyar?m ve bireysel sayg?) de?erlendirerek, e?itim kalitesini art?rmaya yönelik geri bildirim sa?lamay? amaçlamaktadır.

Yap?

Dönü?ümcü Ö?retim Ölçe?i, transformasyonel liderlik kuram?ndan türetilen dört temel alt boyutu ölçmektedir. Ölçek, toplam 16 maddeden olu?makta olup, bu maddeler dört faktör altında toplanmaktadır. Bu faktörler, ö?retim eleman?n?n ö?renci ba?ar?s?n? ve geli?imini ne ölçüde te?vik etti?ini göstermektedir.

Ölçe?in ölçtü?ü dört alt boyut ?unlardır:

idealize Etki: Ö?retmenin rol model olma ve ö?rencilerin sayg?s?n? kazanma yetene?i.

?lham Veren Motivasyon: Ö?rencilere yüksek beklentiler a??layarak ve anlaml? amaçlar belirleyerek onlar? motive etme becerisi.

Entelektüel Uyar?m: Ö?rencileri mevcut varsay?mlar? sorgulamaya, yarat?c? dü?ünmeye ve problem çözmeye te?vik etme.

Bireysel Sayg? (Bireyselle?tirilmi? ?lgi): Her ö?rencinin bireysel ihtiyaçlar?n?, yeteneklerini ve geli?im düzeyini dikkate alma.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, yap?n?n teorik çerçeveye uygunlu?unu do?rulamak amacıyla gerçekleştirilmi?tir. Elde edilen Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) sonuçlar?, modelin toplanan veri ile yüksek düzeyde uyum gösterdi?ini ortaya koymu?tur.

Bu sonuçlar, Dönü?ümcü Ö?retim Ölçe?i'nin güçlü bir yap?sal geçerli?e sahip oldu?unu ve ölçmek üzere tasarland??? teorik yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde temsil etti?ini göstermektedir. Ölçe?in maddeleri, ilgili alt boyutlar? tutarl? bir ?ekilde ölçmektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarlıl???, Cronbach alfa güvenirlik katsay?lar? hesaplanarak de?erlendirilmi?tir. Elde edilen de?erler, ölçe?in yüksek düzeyde güvenilirli?e sahip oldu?unu kan?tlamaktadır.

Ölçe?in tümü için hesaplanan 16 maddeye ait Cronbach alfa güvenirlik katsay?s?: $\alpha=0.94$.

Alt boyutlara göre güvenirlik katsay?lar?:

?dealize Etki: $\alpha=0.78$

?lham Veren Motivasyon: $\alpha=0.87$

Entelektüel Uyar?m: $\alpha=0.83$

Bireysel Sayg?: $\alpha=0.85$

Tüm alt boyutlar ve ölçe?in geneli için elde edilen alfa katsay?lar?, kabul edilebilir s?n?rlar?n (genellikle 0.70) oldukça üzerinde olup, ölçe?in farklı uygulamalarda kararlı ve tutarlı sonuçlar verece?ini desteklemektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal modelini test etmek amacıyla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??tır. DFA sonuçlar?, orijinal ölçek yap?s?n?n Türkçe verilerle uyumlu oldu?unu do?rulam??tır.

Faktör yük de?erleri incelendi?inde, maddelerin ilgili faktörleri temsil etme güçlerinin **0.48 ile 0.83** aras?nda de?i?ti?i görülmü?tür. Bu aralık, tüm maddelerin ilgili latent yap?ya önemli katkıları sağlad???n? ve ölçe?in güçlü faktör yap?s?n? korudu?unu göstermektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama Ölçe?i

Format: 4 Alt Boyut, 16 Madde

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Belirtilmemi? (Genellikle Yüksekö?retim veya E?itim Çal??anlar?)

Ya? Grubu: Belirtilmemi?

Popülasyon Detaylar?: Belirtilmemi?

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçe?i (Likert tipi derecelendirme beklenmektedir, ancak derecelendirme detay? kaynakta belirtilmemi?tir.)

Anahtar Kelimeler

Dönü?ümcü Ö?retim, E?itim, Cronbach Alfa, Pamukkale Üniversitesi, Psikometri, Ö?retmen Davran??lar?

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Sinan Y?ld?r?m

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Belirtilmemi?

Ba?lant? E-posta Adresi: sinanyildirim@hacettepe.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Hacettepe Üniversitesi (Sorumlu Yazar?n mevcut e-posta adresi üzerinden ç?kar?m yap?lm??t?r.)

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I? (Uyarlama Çal??mas?): 2019

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m izinleri ve ücret bilgisi için sorumlu yazar Sinan Y?ld?r?m ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Y?ld?r?m S., Yüksel, Y., Bilgin, E., Y?ld?z, A., Akyar, Ö. Y. ve Koruç, Z. (2019). Dönü?ümcü

Ö?retim Ölçe?inin Türkçeye uyarlanması. Pamukkale Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi, 47, 191-204. doi: 10.9779/pauefd.456975

Dönü?ümcü Ö?retim Ölçe?i Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir. Ölçek maddeleri kaynak metinde doğrudan verilmemiştir; ancak ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki adresten indirilebilir:

The original PDF can be downloaded here: [donusumcu-ogretim-olcegi-toad.pdf](https://www.donusumcu-ogretim-olcegi-toad.pdf)

Ayrıca ölçeğe ait detaylı bilgilere ve PDF dosyasına şu bağlantıdan ulaşılabilir: [donusumcu-ogretim-olcegi-toad.pdf](https://www.donusumcu-ogretim-olcegi-toad.pdf)

ARABPSYCHOLOGY.COM